

EDUCAREA TRĂSĂTURILOR DE CARACTER LA VÂRSTA PRECOLARĂ

„Educarea trăsăturilor de caracter la vârsta precolară” este titlul proiectului derulat de către Casa Corpului Didactic Tulcea, prin profesorul metodist Marinela Peiciu, coordonatorul și propunătorul acestui demers din domeniul dezvoltării profesionale și are drept grup țintă cadrele didactice - educatoare și ajutoare de educatoare din cadrul Grădiniței Nr. 3 Step by Step Tulcea. Scopul proiectului urmărește asigurarea calității educației prin proiecte care să diversifice oportunitățile de formare și dezvoltare profesională a cadrelor didactice privind educarea caracterului precolarilor, prin aplicarea unor instrumente și tehnici care să formeze caractere pozitive și să asigure un mediu educațional propice înverșinării și dezvoltării personale.

Sigla proiectului

Scopul educației caracterului este acela de a transforma copiii în cetățeni responsabili din punct de vedere moral, cu stăpânire de sine, disciplină, umanism, angajare socială. Coala și dascălul sunt astfel chemați să învețe pe copii care sunt valorile umane de bază: cinste, bunătate, generozitate, iubire, curaj, libertate, dreptate, egalitate, respect. Înzestrarea copiilor cu trăsături valoroase, care să-i pregătească pentru o viață armonioasă și echilibrată alături de semenii săi, poate fi o contribuție inestimabilă pe care un dascăl o poate aduce la bunul mers al lumii.

Copilaria timpurie reprezintă cea mai importantă perioadă din viața unui individ prin consecințele durabile pe care le are asupra dezvoltării ulterioare a acestuia. Caracterul se dezvoltă din primii ani și pe toată durata de viață a individului. De aceea, încă din grădiniță, trebuie să se ofere copilului mediul propice pentru formarea trăsăturilor de caracter pozitive, acele trăsături care formează o conduită adecvată în orice situație, care rezolvă eventuale conflicte, care previne violența în coală și în comunitate.

Indiferent de capacități sau înfățișare, copiii trebuie să aibă posibilitatea, de timpuriu și în dezvoltarea trăsăturilor de caracter valoroase. Copiii ar trebui să fie conștienți că „au valoare” atunci când demonstrează că au caracter bun oriunde și oricând. Pentru a prezenta adevărată valoare a unui caracter, trebuie să privim dincolo de rezultatele elevului, la faptele și atitudinile din spatele lor.

Un caracter adevărat este esențial pentru fiecare, asigurându-i reușita în orice ar face. Indivizii își modelează caracterul concentrându-se asupra unei trăsături de caracter, în elegându-i natura, importanța și beneficiile. Relaționând fiecare trăsătură la situațiile zilnice, precolarii pot descoperi cum să o aplice și să-i culeagă roadele pe termen îndelungat. Stă în puterea educatorilor de a fertiliza terenul pe care se vor sădi trăsături de caracter valoroase, pe care se vor „construi” caractere puternice și bune.

Proiectul „Educarea trăsăturilor de caracter la vârsta precolară” vine în întâmpinarea acestor deziderate, pe care noi toți cei implicați în educația generației de mâine – educatori, părinți, membrii ai comunității, le manifestăm ca pe deziderate profesionale sau personale. Activitățile de formare/informare în domeniul vizat de proiect vor oferi cadrelor didactice din grupul întreg selectat oportunitatea de a asimila acele concepte, instrumente, tehnici, strategii menite să dezvolte competențele în forma trăsăturilor valoroase de caracter la copiii precolari.

Printre activitățile proiectului se numără și sondarea opiniei părinților privind importanța educării caracterului la preșcolari, cu scopul de a realiza o diagnoză relevantă pentru atingerea obiectivelor proiectului. Aplicarea chestionarului de mai jos are următorul scop: identificarea acestor trăsături de caracter pe care părinții le consideră importante în educația copiilor lor, în perioada frecvenței școlare. Instrumentul de investigare a fost aplicat pe un eșantion de 100 de părinți din cadrul Grupului Nr. 3 *Step by Step* Tulcea, din toate grupele de vârstă (grupă mică, mijlocie, mare pregătitoare).

CHESTIONAR pentru PĂRINȚI

1. În ce măsură credeți că educarea unor trăsături de caracter valoroase asigură bună viitoare a copilului d-voastră ?

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc

2. Ce trăsături de caracter ați dori să-și dezvolte copilul d-voastră în perioada de frecvență școlară? Alegeți cele mai importante 10 trăsături de caracter.

☐ Ascultare	☐ Dreptate	☐ Punctualitate
☐ Atenție	☐ Flexibilitate	☐ Prudență
☐ Blândețe	☐ Generozitate	☐ Răbdare
☐ Bunătate	☐ Hărnicie	☐ Recunoștință
☐ Bunvoință	☐ Hotărâre	☐ Respect
☐ Compașiune	☐ Iertare	☐ Responsabilitate
☐ Conștiințozitate	☐ Inițiativă	☐ Rezistență
☐ Creativitate	☐ Ordine	☐ Sensibilitate
☐ Credință	☐ Onoare	☐ Sinceritate
☐ Curaj	☐ Perseverență	☐ Toleranță

3. În ce contexte considerați că se pot educa cel mai bine aceste trăsături de caracter?

În școală

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc

În familie

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc

În alte contexte sociale

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc

4. Considerați importantă formarea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din școală în domeniul educării caracterului copiilor preșcolari?

în foarte mare măsură în mare măsură în mică măsură deloc

5. Dați exemple de modalități prin care stimulați dezvoltarea acestor trăsături la copilul d-voastră.

.....

.....

.....

.....

.....

Interpretarea rezultatelor obținute în urma aplicării chestionarului relev următoarele aspecte:

1. **90%** din părinții chestionați consider că educarea trăsăturilor de caracter valoroase asigură în **foarte mare măsură** viitoarea a copilului, iar **10%** dintre ei consideră că aceste trăsături le vor asigura în **mare măsură** succesul.

2. Privind alegerea celor mai importante 10 trăsături de caracter pe care părinții doresc să le dezvolte copilul, în perioada de frecvență a grădiniței, rezultatele sunt următoarele:

1. Conștiințiozitate 74%	11. <i>Răbdare</i> 41%	21. <i>Credință</i> 14%
2. Atenție 71%	12. <i>Ordine, Generozitate</i> 38%	22. <i>Onoare</i> 13%
3. Creativitate 70%	13. <i>Hotărâre</i> 37%	23. <i>Sensibilitate</i> 11%
4. Perseverență 65%	14. <i>Încercare</i> 34%	24. <i>Bunvoință, Prudență</i> 8%
5. Inițiativă 64%	15. <i>Dreptate</i> 32%	25. <i>Recunoștință</i> 7,4%
6. Respect 61%	16. <i>Punctualitate</i> 29%	26. <i>Blândețe</i> 5,9%
7. Responsabilitatea 59%	17. <i>Flexibilitate</i> 25%	27. <i>Compașionare</i> 2,9%
8. Sinceritate 55%	18. <i>Iertare</i> 20%	28. <i>Rezistență</i> 1,4%
9. Ascultare 53%	19. <i>Bunătate</i> 17%	
10. Curaj 47%	20. <i>Toleranță</i> 16%	

În concluzie, **Conștiințiozitatea, Atenția, Creativitatea, Perseverența, Inițiativa, Responsabilitatea, Sinceritatea, Ascultarea și Curajul** sunt trăsăturile de caracter pe care părinții le consideră a fi cele mai importante în educarea caracterului la vârsta preșcolară.

3. Privind contextele educative în care se pot educa cel mai bine trăsăturile de caracter, rezultatele sunt următoarele:

În grădiniță :	în foarte mare măsură – 55%
	în mare măsură – 45%
În familie:	în foarte mare măsură – 83%
	în mare măsură – 17%
În alte contexte sociale:	în foarte mare măsură – 14%
	în mare măsură – 37%
	în mică măsură – 49%

Concluzia ar fi că, în opinia părinților, contextul cel mai favorabil pentru educarea trăsăturilor de caracter îl reprezintă familia, urmat apoi de mediul grădiniței și de societate.

4. Părinții consideră că formarea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din grădiniță în domeniul educării caracterului copiilor preșcolari este foarte importantă. 80% dintre cei chestionați au optat pentru varianta **în foarte mare măsură**.

5. Modalitățile prin care părinții stimulează dezvoltarea trăsăturilor de caracter sunt diverse:
- povestiri și jocuri educative, desene animate, jocuri logice, colective, de atenție sau creație, vizionarea de softuri educaționale, etc;

- delegarea de sarcini, activități casnice, de rutină prin care copiii sunt responsabilizați, încurajați să respecte regulile și norme stabilite împreună și să exerseze trăsăturile de caracter dezirabile;

- activități în aer liber, conversații cu copilul, jocuri de rol, discutarea experiențelor de viață întâlnite, în alegerea consecințelor acțiunilor sale, participarea la acțiuni individuale sau colective în scopuri caritabile/comunitare, respectarea unui program zilnic de alimentație, igienă și odihnă.

Din exemplele pe care părinții le-au oferit prin intermediul chestionarului, este cert că aceștia cunosc variate mijloace și moduri în care pot stimula dezvoltarea trăsăturilor de caracter valoroase la copiii lor. De asemenea, ei sunt conștienți că toate acestea trebuie să se realizeze prin încurajare, laudă, apreciere și recompensare, dar mai presus de toate cu multă răbdare, dragoste și prin puterea exemplului personal.

Analiza, interpretarea chestionarelor aplicate, a avut ca scop cunoașterea opiniilor și atitudinii părinților privind tematica proiectului – educarea caracterului la vârsta precolară, în contextul în care părinții sunt parteneri activi în educația copiilor, iar familia este mediul cel mai propice pentru „cultivarea” trăsăturilor valoroase de caracter. Informațiile colectate vor fi valorificate în cadrul proiectului, urmărindu-se ca implementarea proiectului să răspundă cât mai bine nevoilor membrilor din grupul țintă, iar activitățile propuse de proiect să-și demonstreze utilitatea și viabilitatea. Iar părinții ca beneficiari ai serviciilor educaționale pe care le oferă Grădinița Nr. 3 *Step by Step* Tulcea, se pot bucura de rezultatele implementării unui astfel de proiect.

Proiectul „*Educarea trăsăturilor de caracter la vârsta precolară*” reprezintă un demers de promovare a imaginii Casei Corpului Didactic Tulcea în calitatea sa de furnizor, facilitator și promotor de dezvoltare profesională pentru cadrele didactice din județul Tulcea. Iar derularea acestui proiect va fi mediatizat în diverse contexte comunicative, în speranța extinderii inițiativelor de colaborare între C.C.D. și unitățile de învățământ din județul Tulcea în implementarea proiectelor.

Prof. metodist Peiciu Marinela
Casa Corpului Didactic Tulcea